

Zmiany w JPK EWP od 2026 roku

Czwartek, 1 styczeń 2026, 10:38, autor: Fakturowo.pl

Przez długi czas ryczałt był postrzegany jako najprostsza forma rozliczeń. Wystarczyło pilnować przychodów, wpisać je do ewidencji i na tej podstawie zapłacić podatek. JPK EWP istniał gdzieś w tle i wielu przedsiębiorców przypominało sobie o nim dopiero wtedy, gdy przyszło pismo z urzędu. Od 2026 roku to podejście przestaje być aktualne, bo wchodzi nowy JPK EWP, a wraz z nim zmienia się sposób patrzenia fiskusa na ewidencję przychodów.

Nowa struktura JPK EWP nie jest przypadkowa. To element większej układanki, w której dane z różnych źródeł mają do siebie pasować. Ewidencja przychodów, faktury sprzedaży i systemy takie jak KSeF zaczynają ze sobą „rozmawiać”. Dla przedsiębiorcy oznacza to jedno: mniej miejsca na niedopowiedzenia i prowizorkę.

Czym jest JPK EWP i kogo dotyczy

JPK EWP to Jednolity Plik Kontrolny dla ewidencji przychodów, czyli dokument przeznaczony dla firm rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. W przeciwieństwie do KPiR czy pełnej księgowości nie ma tu kosztów, amortyzacji ani rozliczeń magazynowych. Liczy się wyłącznie przychód i stawka ryczałtu, która do niego pasuje. Ewidencja przychodów pokazuje więc, kiedy powstał przychód, z jakiego dokumentu wynika i jaka część trafia do danej stawki podatku. Na tej podstawie generowany jest JPK EWP, który urząd skarbowy może zażądać w ramach kontroli.

Dlaczego od 2026 roku pojawia się nowy JPK EWP

Zmiana JPK EWP nie jest odpowiedzią na problemy przedsiębiorców, tylko na potrzeby administracji skarbowej. Ministerstwo Finansów od kilku lat konsekwentnie porządkuje struktury JPK tak, aby dało się je analizować automatycznie i porównywać między sobą. Nowy JPK EWP ma być spójny z innymi plikami JPK i przygotowany pod realia KSeF. Dzięki temu urząd może szybciej sprawdzić, czy przychody wykazane w ewidencji mają pokrycie w dokumentach sprzedaży i czy nie występują rozbieżności wymagające wyjaśnienia.

Co faktycznie zmienia się w nowym JPK EWP

Na pierwszy rzut oka przedsiębiorca może nie zauważyć rewolucji. Formularz ewidencji nadal wygląda podobnie, a sam ryczałt nie zmienia zasad opodatkowania. Różnica polega na tym, że dane zapisane w ewidencji muszą być bardziej uporządkowane i jednoznaczne. Nowa struktura JPK EWP jest zaprojektowana tak, aby dało się ją bez problemu zestawić z innymi źródłami danych. Jeśli coś się nie zgadza, system wychwyci to szybciej niż człowiek. To właśnie tutaj kończy się epoka „uzupełnię później” i „jakoś to było”.

Powiązanie JPK EWP z KSeF

Od 2026 roku faktury sprzedaży będą funkcjonować w KSeF, a JPK EWP staje się ich naturalnym uzupełnieniem. W praktyce urząd skarbowy może porównać sumy przychodów z ewidencji z fakturami wystawionymi w systemie i sprawdzić, czy wszystko się zgadza. Jeżeli w JPK EWP pojawi się przychód, którego nie da się logicznie powiązać z żadną fakturą, urząd ma gotowy punkt zaczepienia do zadania pytania. Podobnie w drugą stronę – faktura w KSeF bez odzwierciedlenia w ewidencji przychodów może wyglądać podejrzenie.

Jak zmienia się podejście do kontroli

Formalnie JPK EWP nadal jest składany na żądanie. W praktyce jednak trzeba się liczyć z tym, że żądania te będą pojawiać się częściej i z krótszym terminem odpowiedzi. Cyfrowa analiza danych sprawia, że urząd nie musi już długo szukać potencjalnych nieprawidłowości. Dla przedsiębiorcy oznacza to konieczność posiadania aktualnej ewidencji, gotowej do wygenerowania JPK EWP w dowolnym momencie. Prowadzenie ewidencji raz w miesiącu lub raz na kwartał staje się ryzykowne.

Najczęstsze problemy, które wychodzą przy JPK EWP

W praktyce kontrole najczęściej wykazują brak systematyczności. Ewidencja bywa uzupełniana zbiorczo, stawki

ryczałtu są przypisywane „na oko”, a kwoty z faktur nie zawsze zgadzają się co do grosza. Przy starej strukturze dało się to czasem obronić wyjaśnieniem. Przy nowym JPK EWP takie różnice są widoczne od razu.

Czy trzeba zmienić sposób pracy

Jeżeli ewidencja przychodów jest prowadzona na bieżąco i w systemie, który potrafi wygenerować poprawny JPK EWP, zmiana będzie raczej formalnością. Problem pojawia się tam, gdzie ewidencja istnieje tylko w arkuszu lub w notatkach. Rok 2026 to dobry moment, żeby uporządkować procesy, zanim zrobi to urząd skarbowy. Nie chodzi o strach, tylko o wygodę i spokój.

Ryczałt a kontrole krzyżowe – co urząd może dziś sprawdzić

Jeszcze kilka lat temu ryczałt był dla urzędu skarbowego formą rozliczenia, którą kontrolowało się raczej wybiórczo. Brak kosztów, brak magazynu i prosta ewidencja sprawiały, że kontrole były rzadsze i najczęściej ograniczały się do sprawdzenia, czy przychody w ogóle są wpisywane. Wraz z nowym JPK EWP i KSeF to podejście się zmienia.

Kontrola krzyżowa polega na porównywaniu danych z różnych źródeł, bez konieczności kontaktu z podatnikiem na pierwszym etapie. W przypadku ryczałtu urząd może dziś zestawiać przychody wykazane w JPK EWP z fakturami sprzedaży znajdującymi się w KSeF, a także z informacjami przekazywanymi przez kontrahentów. Jeśli liczby się nie zgadzają, system automatycznie wskazuje rozbieżność do dalszej analizy.

Dla przedsiębiorcy na ryczałcie oznacza to, że ewidencja przychodów przestaje być dokumentem „do szuflady”. Jeżeli kontrahent zakłada fakturę kosztową, a po drugiej stronie nie pojawi się odpowiadający jej przychód w JPK EWP, taka sytuacja jest widoczna niemal od razu. Podobnie w przypadku korekt, zwrotów czy faktur wystawionych z opóźnieniem.

Nowy JPK EWP ułatwia też wykrywanie nieprawidłowych stawek ryczałtu. Jeżeli charakter działalności wynika z treści faktur i opisów usług, a przychód jest przypisywany do zbyt niskiej stawki podatku, urząd nie musi już zgadywać, tylko ma dane do porównania. To właśnie w tym miejscu kontrole krzyżowe zaczynają dotyczyć również ryczałtowców, którzy wcześniej czuli się „poza radarem”.

W praktyce kontrola krzyżowa często zaczyna się bez żadnego pisma. Najpierw system analizuje dane, potem urzędnik sprawdza konkretne przypadki, a dopiero na końcu podatnik otrzymuje wezwanie do złożenia wyjaśnień lub korekty. Czas na reakcję bywa krótki, dlatego kluczowe staje się prowadzenie ewidencji na bieżąco i bez opóźnień.

Dla firm, które mają uporządkowane dane i spójną ewidencję, kontrole krzyżowe nie są problemem. Dla tych, które traktowały ryczałt jako formę „mniej widoczną” dla urzędu, nowy JPK EWP i KSeF oznaczają zupełnie nowe realia. Ryczałt nadal jest prosty, ale już nie niewidzialny.

Podsumowanie

Nowy JPK EWP od 2026 roku to kolejny etap uszczelniania systemu podatkowego. Sama ewidencja przychodów nie staje się trudniejsza, ale przestaje być „luźnym zapisem”. Dane muszą być spójne z fakturami i gotowe do kontroli w każdej chwili. Dla firm, które i tak działają porządnie, to zmiana prawie niezauważalna. Dla tych, które traktowały ryczałt bardzo swobodnie, to wyraźny sygnał, że czas zmienić nawyki.

Fakturowo.pl zawsze aktualne

Przy wszystkich zmianach, które wchodzi od 2026 roku, kluczowe staje się nie tylko to, jak prowadzona jest ewidencja, ale też w jakim systemie. Nowe struktury JPK, obowiązkowy KSeF i zmiany w KPiR czy ewidencji przychodów sprawiają, że ręczne prowadzenie dokumentów przestaje mieć sens.

W serwisie Fakturowo.pl wszystkie te obszary są na bieżąco aktualizowane. System obsługuje KSeF zgodnie z aktualnymi wytycznymi, generuje obowiązujące pliki JPK, w tym JPK KPiR i JPK EWP, oraz uwzględnia zmiany w ewidencjach obowiązujących od 2026 roku. Dzięki temu użytkownik nie musi śledzić każdej nowej struktury ani zastanawiać się, czy wysyłany plik jest zgodny z aktualnymi wymaganiami.

W praktyce oznacza to, że faktury, ewidencje i pliki kontrolne są ze sobą spójne, a dane przygotowane w systemie są gotowe zarówno do wysyłki, jak i do ewentualnej kontroli. To po prostu mniej nerwów i mniej technicznych problemów po stronie przedsiębiorcy.

Tagi: jpk ewp 2026, nowy jpk ewp, ryczałt ewidencja przychodów, jpk ryczałt, ksef a ryczałt, kontrola jpk ewp